

รูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*

A MODEL OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION THE ERA OF CHANGE TO IMPROVE
THE QUALITY OF EDUCATION UNDER BURIRAM PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 4

วุฒิชัย สารสุข¹

Wutthichai Sarusuk¹

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4¹

Buriram primary education service area office 4, Thailand.¹

Email : wuttichaisarusuk@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผัน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการ 128 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน เลือกแบบเจาะจง 2) สร้างรูปแบบฯ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่มเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการ 30 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 แบบสัมภาษณ์ ประเด็นการสนทนากลุ่มแบบสอบถามความเหมาะสมมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 ภาวะผู้นำ 2) รูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 ส่วน ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการบริหาร ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ : 1. รูปแบบ 2. การบริหารการศึกษา 3. ยุคพลิกผัน 4. คุณภาพการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) Study the current conditions, desired conditions and needs of educational administration the era of change to improve the quality of education. sample group 128 School administrators, by Stratified Random Sampling. the group of informants 3 experts, by purposive sampling. 2) Set a model, the informant group consisted of 7 experts, and the Group of informants in the suitability assessment 30 School administrators, by purposive sampling. tools used in data collection including, the current condition questionnaire has a reliability value of 0.89. the desired condition questionnaire has a reliability value of 0.92., interview form, Focus Group Discussion issue and suitability questionnaire. and satisfaction questionnaire has a reliability value of 0.91. statistics used in data analysis are percentage. average and standard deviation and priority needs index.

The results were as follows: 1) Current condition at medium level, desirable condition at the highest level, and the number one need Leadership. 2) A model of educational administration the era of change to improve the quality of education, consists of 5 parts: part 1 principles and objectives, part 2 procedure, part 3 management mechanism, part 4 assessment guidelines, and part 5 success conditions. assessment results on appropriate at the highest level.

Keywords : 1. A model 2. Educational administration 3. The era of change 4. Quality of education

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายอย่างไม่คาดคิด เช่น การเกิดโรคระบาดโควิด-19 (COVID-19) ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจและสังคม ในยุคโลกแห่งการพลิกผัน (Chandua, Swapnil Chandu, 2020) ซึ่งโลกยุคพลิกผัน (VUCA world) เป็นบริบทของโลกปัจจุบันที่เราทุกคนกำลังเผชิญอยู่ คำว่า VUCA world ย่อมาจาก ความผันผวน (volatility) ความไม่แน่นอน (uncertainty) ความสับสนซับซ้อน (complexity) และความคลุมเครือ (ambiguity) วิทยาลัย กองทัพบกในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มต้นใช้คำนี้เพื่ออธิบายความสำคัญของการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรของกองทัพบกให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีความพลิกผัน (Whiteman, 1998) ต่อมาคำนี้ได้มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการธุรกิจเมื่อผู้บริหารต้องนำองค์กร และปรับตัวต่อตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่แน่นอนมากขึ้น (Johansen and Euchner, 2013) ต่อมา นำมาอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาโดยวิวัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และวิทยาการต่างๆ มากมายเหล่านี้เริ่มเข้ามามีบทบาทตั้งแต่วัยเด็กปฐมวัยถึงวัยผู้ใหญ่ที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิต ทั้งภาคธุรกิจ

เศรษฐกิจ สังคมและการสื่อสาร ถึงแม้ว่าจะมีเทคโนโลยีมากมายเช่นไร แต่คนในยุคนี้ก็ยังไม่สามารถพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ว่าโลกที่พลิกผันในวันนี้ พรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร วันนี้มีชื่อเสียง มีความโด่งดัง มีเงินทอง พรุ่งนี้อาจจะไม่มีสิ่งเหล่านี้เลย โลกที่ไม่รู้ว่าใครคือศัตรูหรือมิตรแท้ที่แท้จริง ความค่อยเป็นค่อยไปไม่สามารถอยู่ได้ในกระแสของโลกปัจจุบัน เราจะมีอะไรเป็นหลักประกันว่าชีวิตเราจะสบายไปตลอด จะไม่เกิดวิกฤต ปีนี้อาจจะยังสบายดีอยู่ แต่อีกสิบปีข้างหน้าอาจจะไม่ใช่ ความไม่สบายย่อมเกิดขึ้นแน่นอน ถ้าไม่เริ่มปรับตัว เตรียมตัวให้พร้อมสำหรับอนาคตที่มีความไม่แน่นอนโลกวันนี้ไม่สามารถทำ หรือเดินเส้นทางปกติได้ ความเปลี่ยนแปลงเพื่อความอยู่รอดจึงเกิดขึ้น ปรับตัวเปลี่ยนแปลงเพื่ออยู่ให้ได้ เป็นเรื่องหลักของการดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคสังคมพลิกผัน ในยุคที่ไม่มีการหยุดนิ่ง เทคโนโลยีมีบทบาทและความซับซ้อนสูง นำสู่ความต้องการของมนุษย์ที่เปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของโลก (เรวดี นามทองดี, 2558) และกระแสการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปมาก กดดันให้ทุกภาคส่วนต้องปรับตัว เปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน การอุปโภคและบริโภค ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและรุนแรงเป็นตัวเร่งให้ทั่วโลกต้องปรับตัว เปลี่ยนพฤติกรรม และ การดำเนินชีวิตสู่ความปกติใหม่ เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกวันนี้ดิจิทัลได้ กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ทำให้สังคมเปลี่ยนรูปแบบในเชิงดิจิทัลมากขึ้น ทุกคนสามารถเข้าถึง อินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้น และทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562)

การบริหารการศึกษาในยุคพลิกผันจึงเป็นการบริหารแห่งนวัตกรรมซึ่งเป็นการนำความรู้ ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของครูและบุคลากรมาผสมผสานกับความสามารถทางด้านการบริหารจัดการอย่างมีกลยุทธ์อย่างมีกลยุทธ์ของผู้บริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ช่วยบริหารการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็วและรุนแรงส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคมรวมทั้งการจัดการศึกษาให้ต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ มีความสำคัญส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร การคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ หรือรูปแบบการบริหารการศึกษาที่เหมาะสมเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร (จิตติมาวรรณศรี, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีวิสัยทัศน์ “องค์กรสมรรถนะดี มีความสุข” มีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคนเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา สภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่าจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาพบว่า ครูมีภาระงานมาก ไม่สามารถสอนได้เต็มที่ จำนวนผู้เรียนลดลงอย่างต่อเนื่อง อัตราค่าจ้างไม่เพียงพอ ผู้เรียนส่วนมากเป็นผู้ด้อยโอกาส นโยบายมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย หน่วยงานภายนอกเพิ่มภาระงานครูจำนวนมาก ผู้ปกครองมีรายได้ลดลง ไม่สามารถหาอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอน เนื่องจากโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ งบประมาณถูกปรับลดอย่างต่อเนื่อง และกระบวนการบริหารจัดการด้านคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพผู้เรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดิพพบว่า ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานที่ยังมีคะแนน

เฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศแสดงให้เห็นว่ายังต้องได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม อีกทั้งด้านคุณภาพครูที่เป็นกลไกสำคัญที่ต้องการให้เกิดภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าประสงค์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4, 2568)

จากแนวคิดและหลักการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย รูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้ดำเนินต่อไปได้อย่างมีคุณภาพทุกระดับต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

2.2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

3. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

3.1 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูล/สารสนเทศสำหรับผู้อำนวยการ นำไปเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

3.2 เป็นข้อสังเกตสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method research) มีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ 191 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ 128 คน ในปีการศึกษา 2567 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกนและเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่

ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ที่เป็นผู้บริหารการศึกษา และผู้อำนวยการ ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารการเปลี่ยนแปลงและมีผลงานเชิงประจักษ์ด้านการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาในยุคการเปลี่ยนแปลง โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมี มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.52-0.88 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.55-0.90 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) และ 2) แบบสัมภาษณ์ มีความตรงเชิงโครงสร้าง ตามองค์ประกอบของรูปแบบ (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสรุปประเด็นและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ยกย่องรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาผู้วิจัยถ่วงเองจากข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารการศึกษา กลุ่มที่ 2 ผู้อำนวยการ กลุ่มที่ 3 ครู ที่มีวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา หรือการบริหารสถานศึกษา หรือการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการ ปีการศึกษา 2566 30 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีองค์ประกอบตามโครงสร้างของรูปแบบ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 และ 2) แบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความตรงเชิงโครงสร้าง (ค่า IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.00 มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น โดยรวมรายด้าน

รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. ภาวะผู้นำ	3.33	0.53	ปานกลาง	4.58	0.51	มากที่สุด	0.375	1
2. วัฒนธรรมการเรียนรู้	3.35	0.52	ปานกลาง	4.55	0.52	มากที่สุด	0.358	2
3. การพัฒนาบุคลากร	3.45	0.51	ปานกลาง	4.52	0.53	มากที่สุด	0.310	3
โดยรวม	3.38	0.52	ปานกลาง	4.55	0.52	มากที่สุด	0.347	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.52) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) ลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ภาวะผู้นำ ($PNI_{\text{modified}} = 0.375$) ลำดับที่ 2 วัฒนธรรมการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.358$) และลำดับที่ 3 การพัฒนาบุคลากร ($PNI_{\text{modified}} = 0.310$) ตามลำดับ

5.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

รายการ	ความเหมาะสม			ผลการประเมิน
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. หลักการและวัตถุประสงค์	4.60	0.52	มากที่สุด	เหมาะสม
2. วิธีดำเนินการ	4.55	0.54	มากที่สุด	เหมาะสม
3. กลไกการบริหาร	4.65	0.51	มากที่สุด	เหมาะสม
4. แนวทางการประเมิน	4.58	0.51	มากที่สุด	เหมาะสม
5. เงื่อนไขความสำเร็จ	4.56	0.53	มากที่สุด	เหมาะสม
โดยรวม	4.59	0.52	มากที่สุด	เหมาะสม

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.52)

พิจารณารายพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกส่วนถือว่ามีความเป็นไปได้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ ส่วนที่ 3 กลไกการบริหาร ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.51) ส่วนที่ 2 หลักการและวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.52) ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51) ส่วนที่ 5 วิถีเงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) และส่วนที่ 1 วิธีดำเนินการ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 อภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าการบริหารการศึกษาในยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทุกด้าน ดังที่ สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษาช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทุกด้าน พร้อมทั้งการบริหารการศึกษามีกิจกรรมในการตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และการบริหารการศึกษาได้หมายรวมถึงการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยทั่วกันและเป็นธรรม สอดคล้องกับ สายฟ้า หาสีสุข (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเข้าใจเข้าถึงพัฒนาของโรงเรียนบ้านเมือง ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเข้าใจเข้าถึงพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และรัชนิวรรณ เจริญโชคมณี และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2568) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง

6.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันมากำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อำนวยการ พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้อำนวยการมีความมุ่งหวังสำหรับการพัฒนาการบริหารการศึกษาในยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มาตรฐานเป็นเครื่องสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ

นำไปใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมกำกับ ดูแล การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประกันว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เต็มตามศักยภาพและตรงตามความต้องการ คุ่มค่า เสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นไปตามความต้องการของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่นและจุดเน้นของสถานศึกษา สอดคล้องกับชัยณรงค์ ชินเพ็ง (2565) ได้ทำวิจัยเรื่องกลยุทธ์การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และประสพสุข ศรีหงษ์ทอง และสุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2568) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่องค์กรยุคดิจิทัลของโรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันปานกลาง

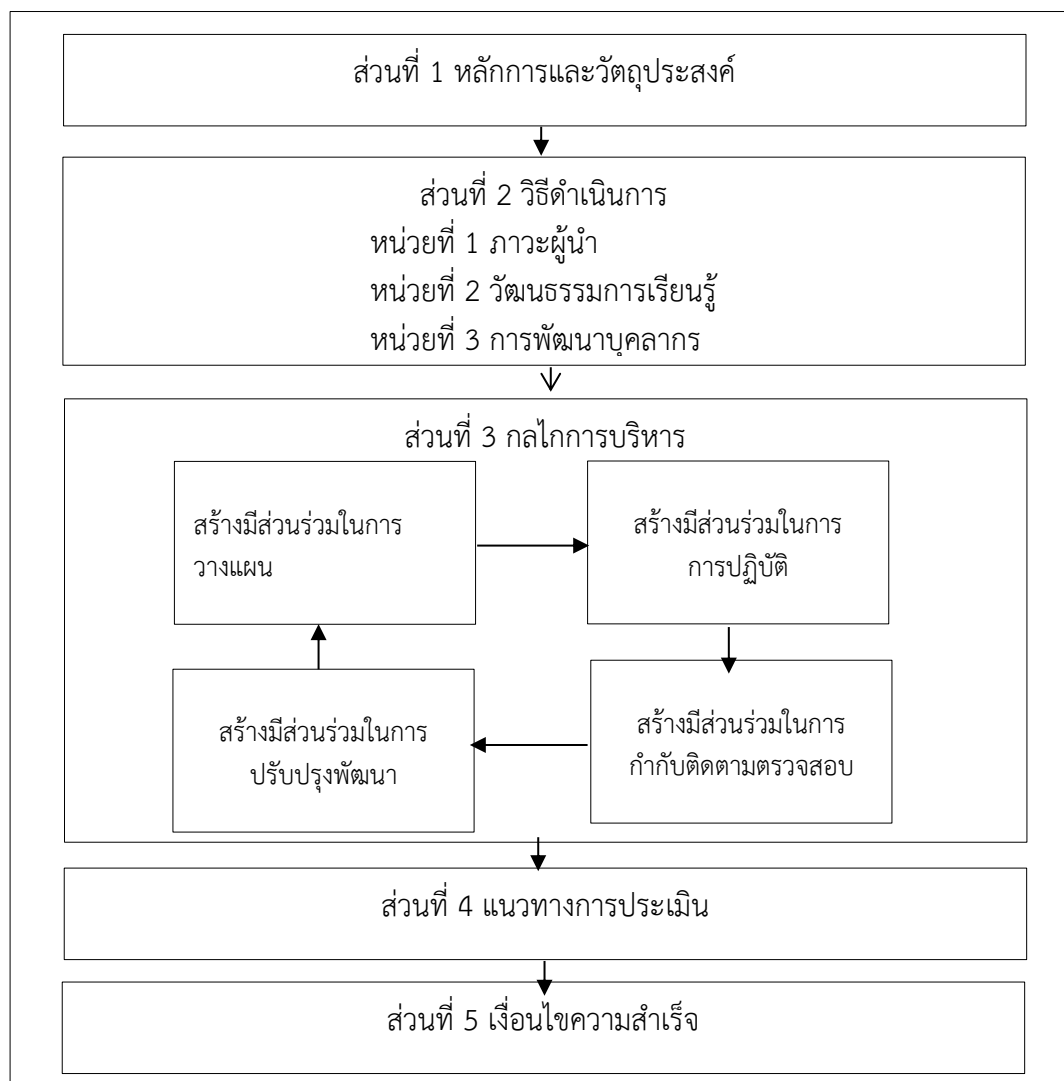
6.1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาลำดับที่ 1 ภาวะผู้นำ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์แล้ววิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า ภาวะผู้นำ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด แสดงให้เห็นว่าการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาโดยผ่านการบริหารการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาวะผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเป็นการแสดงถึงการเป็นผู้นำมีอิทธิพลต่อกลุ่มคนหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ร่วมกันขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2554) ได้เสนอความสำคัญของภาวะผู้นำ ไว้ว่า กระแสสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้อำนาจการจะต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) เนื่องจากจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย หลายระดับ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อผลักดันให้การเปลี่ยนแปลงไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ รัชนิวรรณ เจริญโชคมณี และสุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2568) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล และ Watson (2000) ที่สรุปว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้นำในภาคเอกชนของประเทศแคนาดา ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำในภาคเอกชนรับรู้ถึงความสำคัญอย่างมากเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการเรียนรู้ทักษะการสอนการเจรจาต่อรอง ทักษะระหว่างบุคคล จริยธรรม ทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ การแก้ปัญหาความคิดริเริ่ม ความอดทน การใช้เทคโนโลยีและการตื่นตัวจากกระแสโลกาภิวัตน์เป็นความสามารถที่สำคัญของผู้นำ

6.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 ส่วน 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการบริหาร ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ มีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น นำมาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษาและผู้อำนวยการมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 และมีผลงานจากการบริหารจัดการระดับชาติเพื่อเป็นแบบอย่างหรือข้อมูลที่สำคัญสำหรับการยกย่องตามโครงสร้างของรูปแบบผ่านการตรวจสอบยืนยันโดยการสนทนากลุ่ม และประเมินความเหมาะสมโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินการตามนโยบายการบริหารการศึกษาในยุคพลิกผัน มีการประเมินความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกส่วน ดังที่ โชตก ปัญญาวรานันท์, ศมากร พาน้อย และสุภัค โอฬารพิริยกุล (2554) นำเสนอว่า ผู้อำนวยการในยุคพลิกผันจึงต้องมุ่งค้นหาสิ่งใหม่ที่ดีกว่าอยู่เสมอ สร้างความท้าทายและมองหาวิธีการบรรลุความท้าทายใหม่ โดยอาศัยฐานการเรียนรู้จากประสบการณ์ไม่ท้อหรือกลัวความผิดพลาดล้มเหลวและตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและการมีส่วนร่วมของเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับทวิ ญ หนองคาย (โชติวิโร) (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 6 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิด และวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนคุณภาพ 2) ครูมืออาชีพ 3) โรงเรียนสมรรถนะสูง 4) การจัดการเชิงกลยุทธ์ 5) การมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 กระบวนการบริหารจัดการ ส่วนที่ 5 ผลลัพธ์ และส่วนที่ 6 เจาะใจ ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และณัฐชา พรหมสิงห์ และสุธรรม ธรรมทัศน์นันท์ (2568) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยโดยใช้หลักดิจิทัลเป็นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยโดยใช้หลักดิจิทัลเป็นฐาน พบว่า ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการและวัตถุประสงค์ 2) วิธีดำเนินการ 3) กลไกการบริหาร 4) แนวทางการประเมิน และ 5) เจาะใจความสำเร็จ ผลการประเมินความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

8. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยคือ รูปแบบการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 4 หน่วย ดังนี้ หน่วยที่ 1 ภาวะผู้นำ หน่วยที่ 2 วัฒนธรรมการเรียนรู้ หน่วยที่ 3 การพัฒนาบุคลากร ส่วนที่ 3 กลไกการบริหาร ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เจาะใจความสำเร็จ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหา กระบวนการในการเป็นนวัตกรรมสำหรับนำไปใช้ในการบริหารการศึกษาในยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ สอดคล้องกับสภาพบริบทอย่างยั่งยืนต่อไป ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่าการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในส่วนการมีภาวะผู้นำ เป็นส่วนที่สำคัญอันจะช่วยให้การบริหารการศึกษายุคพลิกผันให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นรูปธรรมมีการเสริมสร้างและกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดคุณภาพที่ยั่งยืน

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับปฏิบัติ

9.2.1 ผู้อำนวยการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษามีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา และเสริมสร้างสนับสนุน นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่องโดยทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

9.2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมของนักเรียนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

9.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อไป

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น ในลักษณะการวิจัยและพัฒนา เช่น

9.3.1 ควรวิจัยการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำในการบริหารการศึกษายุคพลิกผันเพื่อนกระดับคุณภาพการศึกษา

9.3.2 ควรวิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริหารการศึกษายุคพลิกผันด้านภาวะผู้นำเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

10. เอกสารอ้างอิง

- ชัยณรงค์ ชินเพ็ง. (2565). กลยุทธ์การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โชค ปญญารานันท์, ศมากร พาน้อย และสุภัค โอฬารพิริยกุล. (2554). CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ฐิติมา วรรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- ณัฐยา พรหมสิงห์ และสุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2568). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาปลอดภัยโดยใช้หลักดิจิทัลเป็นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 13(3). 955-968.
- ทวี ฦ หนองคาย (โชติวิโร). (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ประสพสุข ศรีหังษ์ทอง และสุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2568). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่องค์กรยุคดิจิทัลของโรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 13(3). 1172-1184.

- รัชนีวรรณ เจริญโชคมณี และสุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2568). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ยุคพลิกผันเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.** 13(3). 1211-1224.
- เรวดี นามทองดี. (2558). การอาชีวศึกษากับการพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยในการเป็นประชาคมอาเซียน. **วารสาร Veridian มหาวิทยาลัยศิลปกร สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ.** 8(2). 669-681.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพมหานคร : บุ๊คพอยท์.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเข้าใจเข้าใจพัฒนาของโรงเรียน บ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. **วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน.** 5(2). 1-10.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. (2568). **แผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 2568. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข.เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.** กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). **หลักการ ทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา.** มหาสารคาม : โรงพิมพ์สารคามการพิมพ์.
- Chandua S.R., Swapnil Chandu G.S. (2020). Understanding and Extrapolation of Disruption for Engineering Education Principles and Problems. **Journal of Procedia Computer Science.** 172(1). 1066-1076.
- Johansen, B., & Euchner, J. (2013). Navigating the VUCA world. **Research-Technology Management.** 56(1). 10-15.
- Watson, H. (2000). Leadership Requirement in the 21st Century : The Perception of Canadian Private Sector Leader. **Dissertation Abstracts International.** 15(06). 45.
- Whiteman, W. (1998). **Training and Educating Army Officers for the 21st Century: Implications for the United States Military Academy.** Wright Ave Carlisle, PA : Army War College.